

1.	Innledning og sammendrag	2
1.1	Bakgrunn	2
2.	Hovedinnholdet i forskriften	2
3.	Kort beskrivelse av gjeldende regelverk om bruk av vannscooter	3
3.1	Småbåtloven	3
3.2	Naturmangfoldloven	4
4.	Nærmere om hovedpunktene i høringsutkastet	4
4.1	Kommunens adgang til å åpne områder for bruk av vannscooter	4
4.1.1	Vilkår	4
4.2	Kriterier for angivelse av område til bruk av vannscooter	5
4.2.1	Kystnært belte	5
4.2.2	Miljø	6
4.2.2.1	Støy og andre forstyrrelser	6
4.2.2.2	Natur	7
4.2.2.3	Naturmangfoldloven og dens prinsipper	7
4.2.3	Sikkerhet	8
4.2.4	Føre var-prinsippet	8
4.2.5	Forenklingsprinsippet	9
4.3	Tilsyn og håndheving	9
4.4	Rullering	10
4.5	Forvaltningsloven	10
	Det vises til forvaltningsloven kapittel VII om forskrifter for saksbehandlingsregler for kommunens forskriftsarbeid om åpning av områder for bruk av vannscooter. Også forvaltningsloves øvrige bestemmelser gjelder. ...	10
5.	Departementets merknader til de enkelte bestemmelsene	10
6.	Utkast til forskrift om bruk av vannscooter	13

1. INNLEDNING OG SAMMENDRAG

1.1 Bakgrunn

Det følger av småbåtloven § 40 tredje ledd at bruk av vannscootere i utgangspunktet er forbudt i Norge. Både av hensyn til lokal forvaltning, og av hensyn til kontroll og håndheving av bestemmelsene om bruk av vannscootere, inneholder småbåtloven et generelt forbud som kommunene ved forskrift kan dispensere fra såfremt ikke hensynet til miljø eller sikkerhet tilsier noe annet, jf. Ot.prp. nr 38 (1998-1999) kapittel 7 og 8. Miljøverndepartementet ønsker et bedre system for utvelgelse av områder til bruk av vannscooter, ettersom bruk av vannscooter lett kan komme i konflikt med både miljø og sikkerhetshensyn. Miljøverndepartementet har derfor utarbeidet utkast til forskrift om bruk av vannscooter.

Kommunenes kompetanse etter § 40 fjerde ledd må utøves innenfor EØS-avtalens rammer, noe denne forskriften skal være med å spesifisere. Det vil bli gitt ut et rundskriv som en orientering om tolkning av forskriften. Rundskrivet vil også redegjøre for hvordan prinsippene i naturmangfoldloven kan få betydning for tolkningen av forskriften og skjønnsutøvelsen.

2. HOVEDINNHOLDET I FORSKRIFTEN

Forskriften gir utfyllende bestemmelser om kommunens hjemmel etter småbåtloven om å gjøre unntak fra forbudet mot bruk av vannscootere og lignende. Dette omfatter alle vannscooterliknende motordrevne mindre fartøy som kan karakteriseres og betegnes som jetski, vannmotorsykler, vannmopeder, motorisert surfebrett, undervannsscootere eller liknende, jf. Ot. prp. nr 38 (1998-1999) kapittel 7.2. Også nye typer liknende motoriserte fartøy kan falle inn under definisjonen. Fartøy med tilsvarende brukerpotensial, uansett motorteknisk framdriftssystem eller liknende (f.eks. luftputefartøy), omfattes også. Normalt vil den type fartøy som omfattes av definisjonen mangle reling. Departementet ønsker å sikre at bruk av vannscooter ikke medfører fare for ferdselen eller allmennheten eller ulempe i form av støy eller andre forstyrrelser, og heller ikke medfører fare for nevneverdig skade på dyre- og/eller plantelivet, jf. småbåtloven § 40 fjerde ledd.

Fordi store områder langs kysten har betydelige naturverdier og høyt konfliktpotensial både i forhold til miljø og sikkerhetshensyn, inneholder forskriften et kart som angir områder hvor det ikke er tillatt å kjøre vannscooter. Disse områdene utgjør et kystnært belte. I det kystnære beltet har det derfor ingen hensikt å søke om å kjøre vannscooter, ettersom kommunen ikke har hjemmel til å åpne områder for bruk av vannscooter her. Det er imidlertid ikke forbudt å søke (selv om en søknad i det kystnære beltet må møtes med et avslag). Områdene som inngår i det kystnære beltet er basert på eksisterende kunnskap og føre var-prinsippet.

Departementet vil ta sikte på å oppdatere kartet ved forskriftsendring etter hvert som det fremkommer ny kunnskap.

Vannscooterforskriften forenkler dagens system ved innføringen av det kystnære beltet, slik at det blir færre områder for kommunen å vurdere til bruk av vannscooter. Dette vil forenkle arbeidet for kommunene i dette området, samtidig som det klargjør for brukerne hvor det vil være aktuelt å søke om områder til bruk for vannscootere.

Utenfor det kystnære beltet er det en forholdsvis krevende øvelse for kommunen å vurdere hvorvidt det kan åpnes for bruk av vannscooter. Her *skal* kommunene åpne omsøkt område for bruk av vannscooter dersom det ikke er relevante motforestillinger knyttet til miljø eller sikkerhet. Kommunen plikter her å foreta vurderinger etter naturmangfoldloven kapittel II. Det skal fremgå av beslutningen hvordan naturmangfoldlovens prinsipper er tatt hensyn til og vektlagt i vurderingen av saken. Naturmangfoldloven skal således inngå som en integrert del i skjønnsutøvingen ved vurdering av forskriftsregulering etter vannscooterforskriften.

Det presiseres imidlertid at føre var-prinsippet og forenklingsprinsippet skal vurderes, og at dette etter en konkret vurdering kan medføre at det ikke åpnes for bruk av vannscootere i områder der det for tiden ikke kan påvises konkrete miljøkonsekvenser eller sikkerhetsrisikoer. Disse prinsippene omtales nærmere nedenfor.

3. KORT BESKRIVELSE AV GJELDENDE REGELVERK OM BRUK AV VANNSCOOTER

3.1 Småbåtloven

Småbåtloven § 40 gir kommunen hjemmel til å åpne områder for bruk av vannscooter. Til nå har kommuner over hele landet benyttet denne hjemmelen, og det er laget forskrifter både om fast angitte områder, og om områder som kan benyttes til konkurranser etter søknad.

Dersom kommunen vil legge ut et område for bruk av vannscootere, må det foretas en nærmere konkret vurdering basert på de vilkår som er oppstilt i § 40 fjerde ledd. Det er bare adgang til å åpne et område for bruk av vannscootere dersom dette ikke medfører:

- fare for ferdselen,
- fare for allmennheten,
- ulempe i form av støy eller andre forstyrrelser, eller
- fare for nevneverdig skade på dyre- og/eller plantelivet.

Kommunen må vurdere alle disse forholdene grundig før de åpner opp et område for bruk av vannscooter.

3.2 Naturmangfoldloven

I henhold til naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, og det skal fremgå av beslutningen hvordan disse prinsippene er tatt hensyn til og vektlagt i vurderingen av saken. Forvaltningsmålene i §§ 4 og 5 trekkes også inn i saksforberedelsen og i skjønnsutøvingen. De nevnte bestemmelser i naturmangfoldloven skal således inngå som en integrert del av saksforberedelsen og i skjønnsutøvingen ved saksbehandling etter vannscooterforskriften. Miljøkonsekvensene av tiltaket skal vurderes i et helhetlig og langsiktig perspektiv, der hensynet til det planlagte tiltaket og eventuelt tap eller forringelse av naturmangfoldet på sikt avveies.

4. NÆRMERE OM HOVEDPUNKTENE I HØRINGSUTKASTET

4.1 Kommunens adgang til å åpne områder for bruk av vannscooter

Dersom det søkes om tillatelse til å kjøre vannscooter, plikter kommunen å åpne for bruk av vannscooter der hvor det ikke er konflikt med hensynet til miljø- eller sikkerhet. Kommunen kan også åpne et område for bruk av vannscooter på eget initiativ, og er ikke avhengig av å få en søknad. Dersom noen søker om å kjøre i et spesielt angitt område i kommunen, plikter kommunen å vurdere dette i hele det omsøkte området i henhold til angitte kriterier i forskriften. Dersom kommunen kommer til at den ikke kan åpne for bruk av vannscooter i det omsøkte området eller i deler av området, må kommunen avslå søknaden for hele/deler av området. Eventuelle deler av det omsøkte området der det ikke er relevante miljø- eller sikkerhetshensyn skal åpnes for bruk av vannscooter. Kommunen trenger ikke angi et område for bruk av vannscooter et annet sted i kommunen, ettersom det ikke er hensiktsmessig å åpne for bruk av vannscooter der hvor det ikke er søkere som melder sin interesse.

Det kan ikke fastsettes forskrift om bruk av vannscooter i strid med arealdisponering i kommuneplanens arealdel eller reguleringsplaner etter plan- og bygningsloven. Det kan heller ikke åpnes for bruk av vannscooter i strid med bestemmelser i eller gitt i medhold av andre lover, herunder særskilte vannscooterforbud som måtte være gitt etter havneloven eller friluftsløven.

4.1.1 Vilkår

Kommunen kan i forskriften stille vilkår til tillatelsen. Eksempler på slik vilkår er hastighetsbegrensninger, begrensninger på støynivå, begrensninger på størrelse på

motor, tidsbegrensninger ut fra tidspunkter på døgnet, antall timer tillatt kjøring per dag, per uke e.l., ukedager versus helg, årstider osv. Det kan dessuten settes tidsbegrensninger slik at forskriften oppheves etter f.eks. en sesong. Det må stilles egne og strengere vilkår for angitt korridor for å komme frem til område for bruk av vannscooter.

Også korridoren som skal benyttes på vei til området som åpnes for bruk av vannscooter må fastsettes i forskriften. Dette innebærer at også området for korridor må vurderes etter denne forskriften på samme måte som området det tas sikte på å kjøres i. Dette betyr at kommunen må vurdere plassering av korridor slik at den ikke forårsaker fare for nevneverdig skade eller ulempe for miljø eller sikkerhet, og dersom den må gå gjennom kystnært belte eller andre områder som nevnt i § 4, må kommunen velge den minst skadelige traseen. I tillegg må kommunen stille de nødvendige vilkår for å unngå skade på eller ulempe for miljø eller sikkerhet. Dette betyr eksempelvis at dersom man er nødt for å legge korridoren slik at man passerer områder som er sensitive for støy fra vannscootere, må kommunen stille vilkår om hastighet i korridoren slik at det ikke produseres mer støy enn hva omgivelsene kan tåle.

I forskriften kan kommunen også åpne for å stille etterfølgende vilkår for å sikre denne forskriftens formål. Det er viktig at kommunen sikrer seg en slik hjemmel, slik at den lett kan justere f.eks. tidsbegrensninger for bruken, hastighetsbegrensninger, endring av korridor osv. ettersom behov for å ta hensyn til omgivelsene skulle endre seg eller ny informasjon skulle komme frem.

Naturmangfoldlovens prinsipp om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder innebærer at kommunen "for å unngå eller begrense skader" på naturmangfoldet skal ta utgangspunkt i slik driftsmetode, teknikk og lokalisering som gir de beste samfunnsmessige resultater. Dette innebærer at kommunen må vurdere hvilken løsning som medfører lavest risiko og minst skade, og hvilke vilkår de bør stille.

4.2 Kriterier for angivelse av område til bruk av vannscooter

4.2.1 Kystnært belte

I det kystnære beltet kan det ikke åpnes for bruk av vannscooter. Dette området er allerede vurdert til å ha så store verdier eller utgjøre en slik risiko for miljø eller sikkerhet at det ikke er aktuelt å tillate bruk av vannscooter der i det hele tatt. Dette letter kommunenes arbeid ettersom det ikke er mulig for kommunene å angi områder i det kystnære beltet til bruk av vannscooter.

Unntaket er korridorer som er nødvendige for å komme ut til område åpnet for bruk av vannscooter. Dette er et unntak, og skal brukes kun der hvor det ikke finnes noen annen mulighet for å komme ut til det angitte området enn ved å krysse det kystnære beltet. Kommunen må i så fall anlegge korridoren der den medfører minst

mulig skade eller ulempe for miljø og sikkerhet. Der hvor korridoren krysser det kystnære beltet er det særdeles viktig at kommunen stiller særlig strenge vilkår for hvordan kjøringen skal foregå, slik at kjøringen medfører minst mulig skade og ulempe for miljø og sikkerhet. Det kan ikke åpnes for korridorer i strid med annet regelverk, herunder verneforskrifter.

Det tas sikte på å oppdatere kartgrunnlaget som angir det kystnære beltet etter hvert som ny kunnskap kommer inn. Dette vil eksempelvis gjelde kunnskap om natur, miljø og sikkerhet, dersom nye hytteområder, boligområder, rekreasjonsområder, badeområder eller friluftslivsområder kommer til, eller dersom vi får kunnskap som tilsier at støygrensen bør endres. Oppdatering av kartgrunnlaget er å regne som en forskriftsendring.

4.2.2 Miljø

Det er ikke oppstilt noen terskel for hvilke farer eller risikoer som anses som uakseptable. Det er likevel slik at ikke enhver teoretisk grad av fare eller risiko kan utelukke et område for bruk av vannscooter. Som vist nedenfor, vil det være avgjørende om det foreligger fare eller risiko for *nevneverdig* skade for de miljøhensyn småbåtloven § 40 bygger på. Vurderingen av om et område tilfredsstillende krav som stilles, må foretas av kommunen konkret i hvert enkelt tilfelle. Det kan ikke åpnes for bruk av vannscooter i strid med annet regelverk, herunder verneforskrifter.

4.2.2.1 Støy og andre forstyrrelser

Det kan ikke åpnes for bruk av vannscooter i eller direkte i nærheten av verneområder, viktige friluftsområder, herunder kommunale og statlig sikrede friluftsområder, hytteområder, boligområder, rekreasjonsområder, badeområder, farleden, områder som har prioriterte, truede eller nær truede arter, områder som har utvalgte, truede, viktige eller svært viktige naturtyper eller områder som er inntil 1 km fra inngrepsfritt naturområde (INON-område).

Det kan ikke åpnes for bruk av vannscooter i områder hvor slik bruk utgjør en fare for nevneverdig skade eller ulempe for miljø, herunder støy.

Departementet antar at hensynet om å hindre støy og andre forstyrrelser må forstås i lys av annen etablert og akseptert støy, f.eks. fra båter eller et støyete industriområde, som f.eks. et skipsverft.

Vannscooterkjøring innebærer en særegen form for støy som medfører at bruk kan og skal forbys i områder selv om de er åpne for bruk av fritidsbåter. Det må likevel være anledning til å tillate bruk av vannscootere selv om det fra boligområder, rekreasjonsområder m.m. er mulig å høre vannscooterne, forutsatt at lyden er begrenset og forutsatt at det også høres annen støy, slik at vannscooterstøyen langt

på vei drukner i den eksisterende støyen. For at støyen fra en vannscooter ikke skal oppleves som verre enn eksisterende støy fra eksempelvis båter eller skipsverft, må vannscooteren være på større avstand. Dette skyldes bl.a. de spesielle kjøreegenskaper og kjøremønstre som er typiske for vannscootere. Man kan tenke seg at det kan la seg kombinere å høre fjern støy fra vannscootere samtidig som nær støy fra båter eller skipsverft, uten at det forverrer støybildet nevneverdig. I praksis antar departementet derfor at det normalt bare er nevneverdige ulemper i form av støy m.m. som vil utelukke utpeking av områder for bruk av vannscooter.

4.2.2.2 Natur

Det kan ikke åpnes for bruk av vannscooter i eller direkte i nærheten av verneområder (både etter naturmangfoldloven og naturvernloven), viktige friluftsområder, herunder kommunale og statlig sikrede friluftsområder, hytteområder, boligområder, rekreasjonsområder, badeområder, farleden, områder som har prioriterte, truede eller nær truede arter, områder som har utvalgte, truede, viktige eller svært viktige naturtyper eller områder som er inntil 1 km fra inngrepsfritt naturområde (INON-område). I alle andre områder må det vurderes konkret om bruk av vannscooter vil medføre fare for nevneverdig skade på dyre- eller plantelivet, jf. forskriftens formål. Det kan ikke åpnes for bruk av vannscooter i områder hvor slik bruk utgjør en fare for nevneverdig skade eller ulempe for miljø. På den annen skal det åpnes for bruk av vannscootere om det ikke foreligger en slik fare for nevneverdig skade eller ulempe.

Når det gjelder dyre- og planteliv, er det uttrykkelig regulert i småbåtloven at bare fare for *nevneverdig* skade utelukker bruk av vannscooter, men dette vil etter departementets vurdering være en relevant rettesnor også for andre miljø- og naturhensyn. Dette innebærer at det kan åpnes for bruk av vannscooter i områder hvor det vil kunne bli en begrenset skade, men der skaden eventuelt er så liten i størrelse eller av en slik art at den ikke er nevneverdig. Hva som utgjør en nevneverdig skade, må vurderes av kommunen i hvert enkelt tilfelle. Kommunens vurderinger skal baseres på generelle prinsipper for miljø- og arealforvaltning, herunder prinsippene i naturmangfoldloven.

4.2.2.3 Naturmangfoldloven og dens prinsipper

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder fastsettelse av forskrift om angivelse av områder for bruk av vannscooter. Det skal fremgå av beslutningen hvordan disse prinsippene er tatt hensyn til og vektlagt i vurderingen av saken. Forskrift om bruk av vannscooter innebærer ingen endring når det gjelder vurderingene etter naturmangfoldloven. Hva prinsippene i naturmangfoldloven innebærer for kommunenes åpning av områder for bruk av vannscooter utdypes i kommende rundskriv.

4.2.3 Sikkerhet

Lovens kriterier skal tolkes strengt.

Det kan ikke åpnes for bruk av vannscooter i eller i direkte nærhet til viktige friluftsområder, herunder kommunale og statlig sikrede friluftsområder, hytteområder, boligområder, rekreasjonsområder, badeområder eller farledene. Det kan heller ikke åpnes for bruk av vannscooter i områder der det kan være stor aktivitet av fritidsbåter og andre mindre fartøyer (motorisert eller ikke), eller i områder med nyttefartøyer (skipsfarvann/skipsleder m.m.). I områder med mindre aktivitet må sikkerheten for andre på sjøen vurderes konkret. På grunn av særlige kjøreegenskaper ved vannscootere og deres bruksmåte, vil sikkerhetsmessige grunner tilsi at det ofte ikke vil være ønskelig med bruk av vannscooter sammen med nyttefartøyer, fritidsbåter eller andre mindre fartøyer, men dette må som sagt vurderes konkret. På grunn av de særlige kjøreegenskapene og bruksmåten til vannscooterne, vil det lett kunne oppstå fare for nevneverdig skade eller ulempe, hvilket utelukker åpning av et område for bruk av vannscooter. Det kan heller ikke åpnes for bruk av vannscooter i områder der det kan bli konflikt med yrkesfiske, oppdrettsnæring eller annen næring. Kommunen må vurdere om det foreligger en slik risiko i det enkelte tilfellet konkret.

Vannscootere utgjør statistisk sett en stor ulykkesrisiko. De er designet for å være mindre, lettere, raskere og mer manøvrerbare enn motorbåter, og de brukes til hopp og andre manøvre der føreren lett kan miste kontrollen. Nyere modeller er som regel utstyrt med en firetakts motor, og kan ha en motorkraft på opptil 260 HK med en akselerasjonshastighet fra 0 til 80 km/t på under 3 sekunder. En vannscooter har begrensende styringsmuligheter når man ikke holder gassen inne. Stor fart sammen med begrensede styringsmuligheter innebærer at bruk av vannscooter utgjør en ulykkesrisiko for andre som oppholder seg på sjøen. Erfaring fra blant annet USA der vannscootere er mer utbredt, viser at de innebærer en stor risiko for alvorlige ulykker og dødsfall, både som følge av kollisjon med andre fartøy og badende, og som følge av førerens fall fra vannscooteren.

4.2.4 Føre var-prinsippet

Forskriften legger opp til en føre-var-holdning i forvaltningen av våre sjøområder. Særlig naturmangfoldloven spiller en meget viktig rolle i kommunens vurdering av å åpne opp områder for bruk av vannscooter.

Forslaget medfører strenge rammer for utarbeidelse av forskrift om angivelse av områder for bruk av vannscooter. Det kan åpnes for kjøring kun der hvor kommunen etter naturmangfoldloven har kommet til at bruk av vannscooter ikke medfører nevneverdig skade eller fare for slik skade, eller nevneverdig sikkerhetsrisiko eller fare for slik risiko. I tillegg skal kommunen foreta en særlig vurdering av føre var-prinsippet, slik at dersom det foreligger en begrunnet mistanke om at bruk av

vannscoter medfører nevneverdig skade eller fare for slik skade, men ikke foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger bruk av vannscoter kan ha for naturmiljøet, taler dette for å ikke åpne for kjøring, eventuelt for å oppstille særlig strenge vilkår om kjøring tillates. Kommunens plikt til å åpne for bruk av vannscoter er dermed begrenset til områder der det i rimelig utstrekning er klarlagt gjennom etablert kunnskap at slik bruk ikke kommer i konflikt med miljø- eller sikkerhetshensyn.

4.2.5 Forenklingsprinsippet

Kommunen må foreta en konkret vurdering av omsøkte områder utenfor kystbeltet. Utgangspunktet er som nevnt at hele området skal åpnes for bruk av vannscotere dersom dette ikke er i konflikt med miljø- eller sikkerhetshensyn, også vurdert opp mot føre-var-prinsippet. Dette kan i konkrete tilfeller medføre lite hensiktsmessige grenser for aktuelle vannscoterområder. Av hensyn til at grensene skal bli enkle å forstå for brukerne og av hensyn til håndheving og kontroll av regelverket, kan kommunen avgrense området noe mer sjablongmessig ved eksempelvis å trekke rette grenser for vannscoterområdet mellom kjente eller lett forståelige punkter som kan avmerkes på et kart på en enkel måte. Dersom kommunen etter sin vurdering av de angitte kriteriene skulle komme til at området som er omsøkt for bruk av vannscoter blir svært oppstykket, har kommunen videre mulighet for å foreta forenklinger og la være å angi områder som f.eks. ligger vanskelig til, er adskilt fra resten av området som skal angis til bruk av vannscoter, er små i areal eller av en slik form at det ikke er særlig egnet/praktisk for bruk av vannscoter. Dette innebærer en modifikasjon i kommunens plikt til å åpne for bruk av vannscoter der hvor det ikke er konflikt med miljø- eller sikkerhetshensyn. Det presiseres at forenklingshensynet ikke kan benyttes for større områder.

4.3 Tilsyn og håndheving

Det vises til at fylkesmannen kan foreta lovlighetskontroll, og at de sentrale myndighetene ønsker en streng håndheving av og kontroll på hvilke områder som åpnes opp for slik kjøring. Dette er begrunnet i de store skadene og risikoene bruk av vannscoter utgjør.

Fylkesmannen har ansvar for å føre tilsyn med områdene for bruk av vannscoter. Det skal føres tilsyn både med om det kjøres utenfor de angitte områdene og om eventuelle vilkår kommunen har stilt overholdes.

Tilsyn skal utføres hvert år i de områdene kommunen har angitt for kjøring. Tilsynet skal utøves fortrinnsvis på tidspunkter og årstider da det er sannsynlig at det foregår kjøring der.

Forslaget inneholder en bestemmelse om at kommunen kan vedta bestemmelse om straff i forskrift som åpner for bruk av vannscoter, jf. småbåtloven § 40 a.

4.4 Rullering

Kommunen skal minst hvert femte år foreta en vurdering av forskrifter om bruk av vannscooter for å sikre at vilkårene for å utstede forskrifter til enhver tid er oppfylt. Kommunen skal i forkant av rulleringen gjennomføre et miljøoppfølgingsprogram for å undersøke hvilke virkninger bruk av vannscooter har på miljøet. Dersom miljøoppfølgingsprogrammet fremskaffer informasjon om negative miljøvirkninger, skal kommunen vurdere om forskriften skal endres. Dersom miljøoppfølgingsprogrammet viser at bruk av vannscooter utgjør en fare for nevneverdig skade eller ulempe for miljø, skal forskriften endres. I tillegg følger det av Justisdepartementets veileder *Lovteknikk og lovforberedelse* at av hensyn til regelverksstrukturen er det vesentlig at man sørger for oppheving av en forskrift når det ikke lenger er behov for den. I lys av dette anses det som nødvendig at kommunen i sin rullering opphever forskrift om bruk av vannscooter dersom et område for bruk av vannscooter i lengre tid ikke har vært i bruk. Dersom området blir omsøkt for bruk av vannscooter senere, må kommunen på nytt vurdere om området er egnet til bruk av vannscooter, og eventuelt sette i gang nytt forskriftsarbeid.

4.5 Forvaltningsloven

Det vises til forvaltningsloven kapittel VII om forskrifter for saksbehandlingsregler for kommunens forskriftsarbeid om åpning av områder for bruk av vannscooter. Også forvaltningsloves øvrige bestemmelser gjelder.

5. DEPARTEMENTETS MERKNADER TIL DE ENKELTE BESTEMMELSENE

Til § 1 Formål

Bestemmelsen angir formålet med forskriften. Formålet henger nøye sammen med småbåtloven § 40 fjerde ledd.

Til § 2 Virkeområde

Bestemmelsen angir forskriftens saklige virkeområde.

Til § 3 Kommunens adgang til å åpne områder for bruk av vannscootere

Bestemmelsen angir hvilken adgang og plikt kommunen har til å åpne områder for bruk av vannscooter. Kommunen er forpliktet til å vurdere alle søknader som kommer inn, og de plikter i utgangspunktet å åpne for bruk av vannscooter i omsøkt område som ikke omfattes av områdene nevnt i § 4. Dette betyr at dersom man er innenfor et av områdene som beskrevet i § 4, har ikke kommunen hjemmel til å åpne for bruk av vannscooter, og dersom man er utenfor § 4-områder *plikter* kommunen i utgangspunktet å åpne opp for bruk av vannscooter. Dette utgangspunktet modifiseres av føre-var-prinsippet og forenklingsprinsippet, som

kommunen plikter å vurdere. Søker plikter å opplyse om hvor han ønsker å kjøre og innenfor hvilket tidsrom. Søknaden må være skriftlig.

Føre var-prinsippet innebærer at dersom det foreligger en begrunnet mistanke om at bruk av vannscooter medfører nevneverdig skade eller fare for slik skade, men ikke foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger bruk av vannscooter kan ha for naturmiljøet, taler dette for å ikke åpne for kjøring. Kommunens plikt til å åpne for bruk av vannscooter er dermed begrenset til områder der det i rimelig utstrekning er klarlagt gjennom etablert kunnskap at slik bruk ikke kommer i konflikt med miljø- eller sikkerhetshensyn.

Forenklingsprinsippet innebærer at dersom kommunen etter sin vurdering av de angitte kriteriene skulle komme til at området som er omsøkt for bruk av vannscooter blir oppstykket eller av andre grunner uegnet av hensyn til brukerne og håndhevingen av regelverket, kan kommunen trekke enklere og noe mer sjablongmessige grenser for området. Det kan eksempelvis trekkes rette grenser for vannscooterområdet mellom kjente eller lett forståelige punkter som kan avmerkes på et kart på en enkel måte. Videre plikter kommunen eksempelvis ikke å åpne alle mindre områder der det ikke er påvist miljø- eller sikkerhetsmessige problemer dersom de eksempelvis ligger vanskelig til, er adskilt fra resten av området som skal angis til bruk av vannscooter, er små i areal eller av en slik form at det ikke er særlig egnet/praktisk for bruk av vannscooter. Dette innebærer en modifikasjon i kommunens plikt til å åpne for bruk av vannscooter der hvor det ikke er konflikt med miljø- eller sikkerhetshensyn. Det presiseres at forenklingshensynet ikke kan benyttes for større områder.

Kommunen er ikke avhengig av innkommende søknad for å åpne opp et område for bruk av vannscooter, men kan også på eget initiativ åpne områder for bruk av vannscooter. Også der hvor kommunen selv tar initiativet må man være utenfor de områder som angis i § 4.

All åpning av områder for bruk av vannscooter må skje ved forskrift.

Til § 4 Miljø og sikkerhet

Bestemmelsen er nært knyttet til formålsbestemmelsen, og tar sikte på å angi i hvilke områder det ikke kan åpnes for bruk av vannscooter.

Hovedregelen er at det ikke kan åpnes for bruk av vannscooter i områder hvor slik bruk innebærer fare for nevneverdig skade eller ulempe for miljø eller sikkerhet.

Ettersom det kystnære beltet er områder hvor det allerede er vurdert å være så store verdier eller utgjøre en slik risiko for miljø eller sikkerhet at det ikke er aktuelt å tillate bruk av vannscooter der, er det ikke mulig å åpne område for bruk av vannscooter her. Når det søkes om bruk av vannscooter innenfor det kystnære beltet, kan kommunen uten videre avslå søknad om tillatelse. Det innebærer at begrunnelsesplikten begrenses til å vise til at det omsøkte området ligger innenfor det kystnære beltet. Det kystnære beltet består av verneområder, viktige friluftsområder, herunder kommunale og statlig sikrede friluftsområder, hytteområder, boligområder, rekreasjonsområder, badeområder, farleden, områder som har prioriterte, truede eller nær truede arter, områder som har utvalgte, truede,

viktige eller svært viktige naturtyper, områder som er inntil 1 km fra inngrepsfritt naturområde (INON-område), områder med yrkesfiske, oppdrettsnæring eller annen næring. Det kystnære beltet er opprettet blant annet for å forenkle saksbehandlingen hos kommunene.

Det kystnære beltet er fastsatt som en del av denne forskriften. Ny kunnskap og informasjon kan medføre behov for justering av dette beltet. Slik justering gjennom et oppdatert kart fastsettes av Miljøverndepartementet, og utgjør en endring av forskriften.

Det kan heller ikke åpnes for bruk av vannscooter i slik type områder som det kystnære beltet består av *utenfor* det kystnære beltet. Opplistingen av disse typene områder i forskriften er begrunnet i at det kystnære beltet ikke omfatter innsjøer og vassdrag. I tillegg kan det være områder innenfor disse kategoriene som ikke har kommet med i det kystnære beltet, områder det ikke var kunnskap om da det kystnære beltet ble opprettet, eller det kan for eksempel bli etablert nye verneområder, prioriterte arter og utvalgte naturtyper i ettertid. Utvidelse av det kystnære beltet må skje i forskrifts form, og kan som nevnt fastsettes av departementet. I de fleste tilfellene er det imidlertid mest nærliggende at den aktuelle kommunen gjør sin egen vurdering av områdene på utsiden av det kystnære beltet ettersom dette beltet ikke til enhver tid kan være oppdatert. Kommunens beslutning om å åpne områder for bruk av vannscooter må fastsettes i forskrift.

Anlegging av korridor i det kystnære beltet er en unntaksregel, og kan brukes kun dersom det er *nødvendig* for å komme ut til område for bruk av vannscooter. Dette innebærer at det ikke finnes noen rimelig mulighet til å ankomme området for bruk av vannscooter på noen annen måte enn å krysse det kystnære beltet. Unntaksbestemmelsen skal tolkes strengt, og kommunen må legge korridoren der den medfører minst mulig skade eller ulempe for miljø og sikkerhet. I tillegg må kommunen stille de nødvendige vilkår for å ivareta forskriftens formål.

For ordens skyld nevnes det at det ikke kan åpnes bruk av vannscooter, heller ikke for korridorer, i strid med annet regelverk, herunder verneforskrifter.

Til § 5 Vilkår

Bestemmelsen sier at kommunen kan stille vilkår for bruk av vannscooter i forskriften, og at de også kan lage hjemmel som åpner for å stille etterfølgende vilkår for å sikre denne forskriftens formål. Det er særdeles viktig at kommunen stiller særlig strenge vilkår for korridorer dersom de går gjennom det kystnære beltet eller andre områder nevnt i § 4.

Eksempler på vilkår er hastighetsbegrensninger, begrensninger på støynivå, begrensninger på størrelse på motor, tidsbegrensninger ut fra tidspunkter på døgnet, antall timer tillatt kjøring per dag, per uke e.l., ukedager versus helg, årstider osv. Det kan dessuten settes tidsbegrensninger slik at forskriften oppheves etter f.eks. en sesong.

Til § 6 Tilsyn og straff

Det er ønskelig at fylkesmannen utfører lovlighetskontroll i tillegg til å føre tilsyn med at bruk av vannscooter skjer innenfor forskriftens rammer. I tilsynet bør fylkesmannen kontrollere både at bruk av vannscooter skjer innenfor det angitte området, og om de eventuelle vilkår kommunen har stilt overholdes. Dette gjelder også vilkårene for kjøring i korridor. Tilsyn skal utføres hvert år, og fortrinnsvis på tidspunkter og årstider da det er sannsynlig at det foregår kjøring der. De sentrale myndighetene ønsker en streng håndheving av og kontroll på både hvilke områder som åpnes opp for slik kjøring, og praktiseringen av bruk av vannscooter. Dette er begrunnet i de store skadene og risikoene bruk av vannscooter utgjør. Bestemmelsen inneholder bestemmelse om straff for den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser i forskrift som åpner for bruk av vannscooter eller medvirker til dette. Straffen er bøter, jf. småbåtloven § 40 a.

Til § 7 Rullering

Bestemmelsen pålegger kommunen å hvert femte år foreta en vurdering av sine forskrifter om bruk av vannscooter. Bestemmelsen er ment å ivareta hensynet til miljø og sikkerhet. Kommunen skal i forkant av rulleringen gjennomføre et miljøoppfølgingsprogram for å undersøke hvilke virkninger bruk av vannscooter har på miljøet. Dersom miljøoppfølgingsprogrammet fremskaffer informasjon om negative miljøvirkninger, skal kommunen vurdere om forskriften skal endres. Dersom miljøoppfølgingsprogrammet viser at bruk av vannscooter utgjør en fare for nevneverdig skade eller ulempe for miljø, skal forskriften endres.

I tillegg følger det av Justisdepartementets veileder *Lovteknikk og lovforberedelse* at av hensyn til regelverksstrukturen er det vesentlig at man sørger for oppheving av en forskrift når det ikke lenger er behov for den. I lys av dette anses det som nødvendig at kommunen i sin rullering opphever forskrift om bruk av vannscooter dersom et område for bruk av vannscooter i lengre tid ikke har vært i bruk.

Til § 8 Ikrafttredelse

Bestemmelsen angir når forskriften trer i kraft.

6. UTKAST TIL FORSKRIFT OM BRUK AV VANNSCOOTER

Forskrift om bruk av vannscooter

Hjemmel: Fastsatt ved Kgl.res. xx 2011 med hjemmel i lov 26. juni 1998 nr. 47 om fritids- og småbåter § 41. Fremmet av Miljøverndepartementet.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XXXI nr. 1 (direktiv 94/25/EF endret ved direktiv 2003/44/EF).

Kapittel I. Innledende bestemmelser

§ 1 Formål

Formålet med forskriften er å sikre at bruk av vannscooter ikke medfører fare for ferdselen eller allmennheten eller ulempe i form av støy eller andre forstyrrelser, og heller ikke medfører fare for nevneverdig skade på dyre- og/eller plantelivet.

§ 2 Virkeområde

Forskriftens saklige virkeområde følger av småbåtloven § 40 første ledd.

Kapittel II. Om områder for bruk av vannscootere

§ 3 Kommunens adgang til å åpne områder for bruk av vannscootere

Dersom noen søker om å få åpnet et område for bruk av vannscooter i kommunen, plikter kommunen å vurdere søknaden. I de omsøkte områder som ikke omfattes av områdene nevnt i § 4, skal kommunen åpne for bruk av vannscooter ved forskrift. Søker plikter å opplyse om hvor han ønsker å kjøre og innenfor hvilket tidsrom.

Kommunen kan på eget initiativ åpne områder for bruk av vannscooter ved forskrift der hvor slik bruk ikke omfattes av områdene nevnt i § 4.

Kommunen skal bygge på føre var-prinsippet i sine vurderinger.

Kommunen skal ta forenklingsprinsippet i betraktning i sine vurderinger.

§ 4 Miljø og sikkerhet

Det kan ikke åpnes for bruk av vannscooter i områder hvor slik bruk utgjør en fare for nevneverdig skade eller ulempe for miljø eller sikkerhet. Det innebærer at det ikke kan åpnes for bruk av vannscooter i det kystnære beltet som følger av kartvedlegg til denne forskriften. Det innebærer også at det ikke kan åpnes for bruk av vannscooter blant annet i eller direkte i nærheten av verneområder, viktige friluftsområder, herunder kommunale og statlig sikrede friluftsområder, hytteområder, boligområder, rekreasjonsområder, badeområder, farleden, områder som har prioriterte, truede eller nær truede arter, områder som har utvalgte, truede, viktige eller svært viktige naturtyper, områder som er inntil 1 km fra inngrepsfritt naturområde (INON-område), eller i områder der det kan bli konflikt med yrkesfiske, oppdrettsnæring eller annen næring.

Dersom det er nødvendig for å komme ut til område for bruk av vannscooter, kan det likevel angis korridor gjennom kystnært belte. Korridoren må legges der den medfører minst mulig skade eller ulempe for miljø og sikkerhet, og kommunen må stille de nødvendige vilkår.

§ 5 Vilkår

Kommunen kan i forskriften stille vilkår for bruk av vannscooter. Den kommunale forskriften kan og skal endres, også hva gjelder vilkår, dersom ny kunnskap tilsier dette. I forskriften kan kommunen også åpne for å stille etterfølgende vilkår uten å måtte benytte forskrifts form for å sikre denne forskriftens formål.

Kapittel III. Avsluttende bestemmelser

§ 6 Tilsyn og straff

Dersom kommunen åpner et område for bruk av vannscooter, skal fylkesmannen føre tilsyn med at bruk av vannscooter skjer innenfor forskriftens rammer, herunder geografisk avgrensning og vilkår.

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser i forskrift som åpner for bruk av vannscooter eller medvirker til dette, straffes med bøter.

§ 7 Rullering

Kommunen skal minst hvert femte år foreta en vurdering av forskrifter om bruk av vannscooter for å sikre at vilkårene for å utstede forskrifter til enhver tid er oppfylt. Kommunen skal i forkant av rulleringen gjennomføre et miljøoppfølgingsprogram for å undersøke hvilke virkninger bruk av vannscooter har på miljøet. Dersom miljøoppfølgingsprogrammet fremskaffer informasjon om negative miljøvirkninger, skal kommunen vurdere om forskriften skal endres. Dersom miljøoppfølgingsprogrammet viser at bruk av vannscooter utgjør en fare for nevneverdig skade eller ulempe for miljø, skal forskriften endres.

§ 8 Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft straks.

For kartvedlegg, følg linken

http://www.regjeringen.no/pages/15886834/index_Norge.html